

maa have Tillid til Ordningen, det skal betale dertil og sende sine Sønner ud ifølge den. Vi kunne ikke nøies med en Plan, som Officererne alene ere glade ved. Endelig vil jeg pege paa, det jo kunde vise sig umuligt at gennemføre Regjeringens Forsvarsplan. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgtreds (Evermoes) talte nylig om, at vi kunde komme til at samle vor Hær og kæmpe paa Sjælland, paa Fyn ellerovre i Sylland. Nuvel, det kan ske, men han glemte en Ting, nemlig, at vi kunne komme til at kæmpe paa Sjælland og i Sylland samtidig, idet Forbindelsen er afbrudt. Forsvarskommissionens Flertal var ingenlunde blind derved; det siger, det kan ske, at Forbindelsen afbrydes, og derfor skulle vi være indrettede paa at føre selvstændig Kamp i Sylland — det siges i forsigtige Udtryk, men vi kunne forstaa, at det er Meningen. Hvis vi skulle have en Styrke imod os, der er os overlegen tilføs, og den, der affender Krigserklæringen, tillige afsender Pantserflibe til Storebælt og affjærer Forbindelsen mellem Landsdelene, hvorledes ere vi saa stillede, hvis vi her staa med vore Fæstninger, vore Kanoner, vore Baaben og vor Ammunition, men Mandskabet er i Sylland; vi kunne ikke faae det herover, og derovre kunne vi ikke kæmpe, da vi hverken have Kanoner eller Ammunition. Jeg veed, at den ærede Krigsminister har været opmærksom derpaa, idet han i Forslaget har en Bestemmelse om, at i Tilfælde af urolige Tider kan Regjeringen omlægge Garnisonerne, og jeg antager, Meningen har været at trække Tropperne over til Sjælland. Men selv om vi gjorde det og inden Krigen traf de Soldater, der nu ligge i Garnison, herover til Sjælland, ere vi lige nær; der er otte- niaars Mandskab, der pløier, hjer Sko eller, hvad de nu bestille, ovre i Sylland eller paa Fyn, dem har vi ikke. Jeg kan ikke se rettere end at, hvis Planen skal gennemføres, og der ingen Indvendinger skal gjøres derimod, saa maa vi indføre et nyt Stavnbaand; saa at de unge Menneſter i Sylland og Fyn forpligte sig til, saalænge de ere i Linien, at opholde sig paa Sjælland; men jeg tror hverken, at Sjællænderne, Fynboerne eller Syberne ville være glade derved. Jeg tror, at denne Forsvarsplan kan blive ligefrem umuligt at gennemføre. Endnu dog Et: Naar vi indrette os paa at samle vor hele Styrke paa et eneste Sted, saa kunne vi let tænke os, at denne Styrke med Et blev knust, og saa ere vi færdige. Derimod, hvis vi kæmpe tillands og tilvands paa forskjellige Steder, saa er der Sandſynlighed for, at vi kunne trække Krigen længere ud, og det kan faae stor Betydning. Jeg vil derfor gjerne, at det skal klart og tydeligt fremgaa af denne Afstemning, hvad der har givet sig tilkjende for, at vi ere imod disse nye Planer; det kan være, at Folkethinget har været mindre opmærksom derpaa tidligere, hvilket det jo har viist ved at foreslaa at sende kun eet Batteri til Sylland; men det er

naturligt, at jo mere Tiden skrider frem, og jo ivrigere vore Modstandere ere med at gennemføre deres Plan, desto stærkere maa vi tage vore Forholdsregler. Med disse Ord skal jeg anbefale at stemme for den nævnte Ordning. Til Slutning vil jeg blot tillade mig at afgjøre et lille personligt Mellemværende med det ærede Medlem fra Kolding (Berg) angaaende nogle Ytringer forleden Dag. Jeg gaar grumme nødig ind paa den Slags Kampe, de føre sjelden til noget Godt; men jeg blev angreben saa stærkt, at jeg kortelig maa svare, jeg antager, den høitærede Formand vil tillade mig det. Det ærede Medlem gjorde gjældende, at jeg for endel Aar siden har angrebet Venstre, idet jeg underskrev Sorpsadressen, og vilde med det Samme bevise, at jeg er i Uoverensstemmelse med mig selv, naar vi se hen til den Tid og nu. Jeg vil opfordre det ærede Medlem til at læse denne Adresse om igjen, han har læst den feil, eller ogsaa har han glemt, hvad der staaar. Jeg har ikke angrebet Venstre eller udtalt Noget, som er i Modstrid med, hvad jeg nu vil. Der er ikke en Sætning eller et Ord, som kan berettigede det ærede Medlem til sit Angreb iforgaars. Alle vi, som opfordrede til at underskrive denne Adresse, gif ud fra, at det skulde være en upartisk Adresse, der skulde ikke udtales noget Bestemt om den eller den Plan, og hverken den eller den Side skulde angribes. I almindelige Udtryk baade vi Regjering og Nøgslag om at faae gjort noget Virksomt for vor Forsvarssag, og det vil jeg ogsaa endnu, men noget Fornuftigt. Jeg veed, at hver enkelt Sætning blev nøie overveiet, for at Adressen kunde faae den Karakter, jeg omtalte; jeg veed ogsaa, at baade Ord og Mening bleve misforstaaede af Mange i Hære og Venstre; men det gjorde mig ondt, at man opfattede den som en Partiadresse. Jeg havde dengang den Tro, at det kunde lade sig gjøre at lade en saadan Adresse udgaa og blive en Folkeudtalelse, uden at den skulde opfattes som en Partiadresse; jeg blev stuffet i denne Tro og fik at se, hvor vanffeligt det er overfor denne Sag. Jeg har set det Samme i Sommer; men om jeg end i min politiske Ungdomstid har havt denne Tro, som blev stuffet, er det ikke værd at gjøre et saa stort Nummer deraf eller lade mig det saa stærkt høre. Jeg kan for Resten fortælle, at samtidig med, at jeg underskrev Sorpsadressen, underskrev jeg tillige en anden Adresse, der var mere en Partiadresse, der bar frem Tanker om Hær og Fæstningsvæsen, som Folkethingets Flertal her siden selv har baaret frem gennem Lovforslag. Jeg skulde maaske lade være at sige, hvad jeg nu gjerne vil sige til Slutning. Det kommer mig for, at det ærede Medlem fra Kolding skulde være den Sidste til at lade mig Sligt høre. Skulde det end kunne regnes ud, at jeg har begaaet et lille Feiltrin ved at have havt en vel god Tro, der er blevet stuffet, saa er det dog menneſteligt for os alle af og til at tage feil,